

شب و روز اول ماه ربیع الاول

ماه ربیع الاول از راه رسید و به مناسبت حلول ماه ربیع الاول آداب و اعمال مخصوص روز اول این ماه، در کتب روایی نقل شده است.

ماه ربیع الاول از راه رسید و به مناسبت حلول ماه ربیع الاول آداب و اعمال مخصوص روز اول این ماه، در کتب روایی نقل شده است.

به گزارش خبرنگار مهر، ماه ربیع الاول، سومین ماه سال هجری قمری است که برای برخی روزهای آن فضیلت های پر شماری ذکر شده است. ماه «ربیع الاول» همانگونه که از اسم آن پیداست بهار ماه ها می باشد؛ به جهت اینکه آثار رحمت خداوند در آن هویداست. در این ماه ذخایر برکات خداوند بر زمین فرود آمده است. اولین شب و روز آن مصادف با واقعه لیله المبیت است. در چنین شبی پیامبر به مدینه هجرت کردند. در کتاب شریف مفاتیح الجنان شیخ عباس قمی، محدث بزرگ اسلامی و کتب دیگر حدیثی برای این ماه اعمالی مبتنی بر روایات نقل شده است.

غسل

غسل کردن و پوشیدن لباس پاکیزه در این روز و روزهای مهم دیگر ماه ربیع الاول توصیه شده است.

روزه

روزه گرفتن به شکرانه سلامتی پیامبر اعظم و امیرمومنان از گزند کفار و مشرکان در اول ربیع الاول یکی از اعمال مستحبی ماه ربیع الاول است.

زیارت پیامبر (ص) و امام علی (ع)

علما در این روز زیارتی را ذکر نکرده اند اما زیارت پیامبر اکرم (ص) و حضرت علی (ع) در این روز مناسب است چرا که خداوند جان این دو بزرگوار را از کید کافران حفظ نمود.

خواندن دعای اول ماه ربیع الاول

در کتاب «المختصر من المنتخب» دعایی برای اول ماه ربیع الاول ذکر شده است که بدین صورت است:

اللَّهُمَّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا ذَا الطُّوْلِ وَالْقُوَّةِ وَالْحَوْلِ وَالْعِزَّةِ

خداوندا، معبودی جز تو نیست، ای بخشنده و نیرومند و دگرگون کننده و سربلند،

سُبْحَانَكَ مَا أَعْظَمَ وَحْدَانِيَّتَكَ وَأَقْدَمَ صَمَدَانِيَّتَكَ وَأَوْحَدَ إِلَهِيَّتَكَ

پاکی تو و چقدر یگانگی تو عظیم و بی نیازی ات دیرینه و معبودیت یگانه

وَأَبْيَنَ رُبُوبِيَّتَكَ وَأَظْهَرَ جَلَالِكَ وَأَشْرَفَ بَهَاءِ آلَائِكَ وَأَبْهَى كَمَالَ صَنَائِعِكَ [کرم بها صنائعک] وَ أَعْظَمَكَ فِي كِبْرِيَايِكَ

و پروردگاری ات روشن و جلالت آشکار و زیبایی نعمت هایت والا و کمال ساخته های تو زیبا [ارزشمند] و بزرگمنشی ات با عظمت

وَأَقْدَمَكَ فِي سُلْطَانِكَ وَأَثْوَرَكَ فِي أَرْضِكَ وَ سَمَائِكَ وَأَقْدَمَ مُلْكِكَ وَ أَدْوَمَ عِزِّكَ

و سلطه ات دیرینه است و چقدر در زمین و آسمان نورانی هستی و فرمانروایی ات دیرینه و عزت جاودانه

وَ أَكْرَمَ عَفْوِكَ وَ أَوْسَعَ حِلْمِكَ وَ أَعْمَضَ عِلْمِكَ وَ أَنْفَذَ قُدْرَتَكَ وَ أَحْوَطَ فَرْجَكَ

و گذشتت کریمانه و بردباری ات گسترده و دانشت همراه با اغماض و قدرت نافذ و نزدیکی ات محیط و فراگیر است!

أَسْأَلُكَ يَا بُرْكَ الْقَدِيمِ وَ أَسْمَانِكَ الَّتِي كَوَّنْتَ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ ۚ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ [عَلَيَّ] آلِ مُحَمَّدٍ

به نور دیرینه ی تو و به آن اسم هایت که همه ی اشیا را با آن پدید آوردی، از تو خواستارم که بر محمد و آل محمد درود فرستی،

كَمَا صَلَّيْتَ وَ بَارَكْتَ وَ رَحِمْتَ وَ تَرَحَّمْتَ عَلَيَّ إِبْرَاهِيمَ وَ عَلَيَّ آلِ إِبْرَاهِيمَ

چنان که درود، برکت، رحمت و مهربانی خود را بر حضرت ابراهیم و خاندان او فرستادی،

إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ وَ أَنْ تَأْخُذَ بِنَاصِيَتِي إِلَىٰ مُوَافَقَتِكَ وَ تَنْظُرَ إِلَيَّ بِرَأْفَتِكَ وَ رَحْمَتِكَ

به راستی که تو ستوده و بلندپایه ای و اینکه [موی] پیشانی مرا بگیری و به سوی موافقت با خود بکشانی و با نظر رأفت و رحمت به من بنگری

وَ تَرْزُقِنِي الْحَجَّ إِلَىٰ بَيْتِكَ الْحَرَامِ وَ أَنْ تَجْمَعَ بَيْنَ رُوحِي وَ أَرْوَاحِ أَنْبِيَائِكَ وَ رُسُلِكَ

و حج خانه ی محترمت را روزی ام کنی و روح من و ارواح پیامبران و فرستادگانت را در یکجا گرد هم آوری

وَ تُوَصِّلَ الْمَيِّتَةَ بِالْمَيِّتَةِ وَ الْمَزِيدَ بِالْمَزِيدِ وَ الْخَيْرَ بِالْبَرَكَاتِ وَ الْإِحْسَانَ بِالْإِحْسَانِ

و بخشش خود را به بخشش دیگر و افزونی ات را به افزونی دیگر و خیرت را به برکاتت و نیکی ات را به نیکی دیگر ببیوندی،

كَمَا تَفَرَّدْتَ بِخَلْقِ مَا صَنَعْتَ وَ عَلَيَّ مَا ابْتَدَعْتَ وَ حَكَمْتَ وَ رَحِمْتَ

چنان که ساخته هایت را به تنهایی و براساس نوآفرینی، حکمت و رحمتت خلق کردی،

قَأْتِ الَّذِي لَا تُتَارَعُ فِي الْمَقْدُورِ وَ أَنْتَ مَالِكُ الْعِزِّ وَ التَّوَرِ

بنابراین، تویی خدایی که کسی نمی تواند در آنچه تقدیر کرده ای، با تو ستیزه کند و تویی مالک عزت و نور

وَ سِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ رَحْمَةً وَ عِلْمًا (سوره غافر، آیه ۷) وَ أَنْتَ الْقَائِمُ الدَّائِمُ الْمُهَيَّمُ الْقَدِيرُ

که رحمت و آگاهی ات همه ی اشیا را فراگرفته است و تویی خداوند پایدار، جاودانه، نگاه بان چیره و توانمند.

إِلَهِي لَمْ أَزَلْ سَائِلًا مِسْكِينًا فَقِيرًا إِلَيْكَ

معبودا، من همواره درخواست کننده، بیچاره و نیازمند درگاه تو بوده ام،

فَأَجْعَلْ جَمِيعَ أَمْرِي [أُمُورِي] مَوْضُوعًا بِثِقَةِ الْإِعْتِمَادِ عَلَيْكَ وَ حُسْنِ الرَّجُوعِ إِلَيْكَ

پس همه ی امورم را به اطمینان اعتماد بر خود و بازگشت نیک به درگاهت

وَ الرَّضَا بِقُدْرِكَ وَ التَّيَقُّنِ بِكَ وَ التَّفْوِيزِ إِلَيْكَ

و خشنودی به مقدراتت و یقین به خود و واگذاری امور بر خود، ببیوند.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (سوره البقره، آیه ۳۲)

پاکی تو و جز آنچه را که به ما آموخته ای نمی دانیم و تو آگاه و حکیمی.

سُبْحَانَكَ بَلِّغْنَا لَكَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلِّ لَكُنَّ فَانْتَوْنَ (سوره البقره، آیه ۱۱۶)

منزه و پاک است خدا، آری همه ی آنچه در آسمان ها و زمین هستند، فرمانبر اویند.

سُبْحَانَكَ قَفْنَا عَذَابَ النَّارِ (سوره آل عمران، آیه ۱۹۱)

پاکی تو ای خدا، پس ما را از عذاب آتش جهنم نگاه دار.

سُبْحَانَكَ ثُبْتُ إِلَيْكَ وَ أَنَا أَوْلُ الْمُؤْمِنِينَ (سوره اعراف، آیه ۱۴۳)

پاکی تو و من به درگاهت توبه نمودم و اولین مؤمن هستم.

سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ (سوره سبأ، آیه ۴۱)

پاکی تو ای خدا و تو خود سرپرست ما از میان همه ی آنان [آفریده ها] هستی.

سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (سوره نمل، آیه ۸)

منزه و پاک است خدا پروردگار جهانیان

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ مَا أَتَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (سوره یوسف، آیه ۱۰۸)

منزه و پاک است آن خدایی که و من هرگز از مشرکان نیستم

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (سوره طور، آیه ۴۳)

منزه و پاک است آن خدایی که از آنچه شریک او قرار می دهند

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (سوره اسراء، آیه ۱)

منزه و پاک است آن خدایی که شبی بنده اش [محمد (ص)] را از مسجدالحرام به مسجد الاقصی که پیرامونش را برکت دادیم، سیر و حرکت داد، تا بخشی از نشانه های عظمت و قدرت خود را به او نشان دهیم؛ یقیناً او شنوا و داناست.

سُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ عَشِيًّا وَ حِينَ تُظْهِرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ يُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ (سوره روم، آیه ۱۷-۱۹)

منزه و پاک است خدا هنگامی که شام و صبح می کنید و ستایش خدا را در آسمان ها و زمین و به هنگام شامگاه و آن گاه که ظهر می کنید، زنده را از مرده و مرده را از زنده بیرون می کشد و زمین را بعد از مرگ، زنده می گرداند و شما نیز [در قیامت] این چنین بیرون آورده می شوید.»

سُبْحَانَكَ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (سوره یونس، آیه ۱۸)

خداوند پاک و متعالی است از آنچه شریک او قرار می دهند

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (سوره اسراء، آیه ۱)

منزه و پاک است آن خدایی که شبی بنده اش [محمد (ص)] را از مسجد الحرام به مسجد الاقصی که پیرامونش را برکت دادیم، سیر و حرکت داد، تا بخشی از نشانه های عظمت و قدرت خود را به او نشان دهیم؛ یقیناً او شنوا و داناست.

سُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ عَشِيًّا وَ حِينَ تُظْهِرُونَ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ يُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ (سوره روم، آیه ۱۷-۱۹)

منزه و پاک است خدا هنگامی که شام و صبح می کنید و ستایش خدا را در آسمان ها و زمین و به هنگام شامگاه و آن گاه که ظهر می کنید. زنده را از مرده و مرده را از زنده بیرون می کشد و زمین را بعد از مرگ، زنده می گرداند و شما نیز [در قیامت] این چنین بیرون آورده می شوید.»

سُبْحَانَكَ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (سوره یونس، آیه ۱۸)

خداوند پاک و متعالی است از آنچه شریک او قرار می دهند

سُبْحَانَكَ وَ تَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا (سوره اسراء، آیه ۴۳)

پاک و بسیار منزه و متعالی است خدا از آنچه درباره ی او می گویند.

سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا (سوره اسراء، آیه ۱۰۸)

منزه و پاک است پروردگار ما و وعده ی او حتماً به وقوع خواهد پیوست

سُبْحَانَ الَّذِي يَبْدِيهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ ؕ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (سوره یس، آیه ۸۳)

منزه و پاک است خدایی که ملکوت هر چیز به دست او است و شما به سوی او بازگردانده می شوید.

سُبْحَانَكَ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ (سوره انبیا، آیه ۲۶)

منزه و پاک است خدا و [فرشتگان] بندگان گرامی هستند

سُبْحَانَكَ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (سوره زمر، آیه ۴)

منزه و پاک است خدای یگانه و چیره

سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كُنَّا ظَالِمِينَ (سوره فلم، آیه ۲۹)

گفتند: پروردگارا! تو را به پاکی می ستاییم، مسلماً ما ستمکار بوده ایم.

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ (سوره صافات، آیه ۱۸۰)

پروردگارت که دارای عزت است از آنچه او را به آن توصیف می کنند، منزه است.

وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (سوره صافات، آیه ۱۸۰-۱۸۲)

و درود بر فرستاده شدگان و ستایش خدا را که پروردگار جهانیان است.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَرِّفْنَا بِرَكَّةِ هَذَا الشَّهْرِ وَ يُمِّنْهُ وَ ارْزُقْنَا خَيْرَهُ وَ اصْرِفْ عَنَّا شَرَّهُ وَ اجْعَلْنَا فِيهِ مِنَ الْفَائِزِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

خداوندا، بر محمد و آل محمد درود فرست و ما را با برکت و فرخندگی این ماه آشنا گردان و خیر آن را روزی مان کن، و از شر آن بازدار و از رستگاران در آن قرار ده، به رحمت ای مهربان ترین مهربانان.